

Дорожня карта батькам дитини з особливими освітніми потребами

1. Основні терміни та законодавча база

Що таке інклюзія?

Інклюзія (від англ. inclusion — включення) — процес збільшення ступеня участі всіх громадян в соціумі, і насамперед тих, що мають труднощі у фізичному чи розумовому розвитку. Він передбачає розробку і застосування таких конкретних рішень, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь в академічному і суспільному житті. При інклюзії всі зацікавлені сторони повинні брати активну участь для отримання бажаного результату. Інклюзія — це процес реального включення дітей з особливими потребами, з інвалідністю в активне суспільне життя і однаковою мірою необхідна для всіх членів суспільства.

Що таке інклюзивне навчання?

Інклюзивне навчання — це система освітніх послуг, що базується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, яка передбачає навчання в умовах загальноосвітнього закладу.

З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти інклюзивні освітні заклади повинні адаптувати навчальні програми та плани, методи та форми навчання, використання існуючих ресурсів, партнерство з громадою до індивідуальних потреб дітей з особливими освітніми потребами.

Діти з особливими освітніми потребами

Діти з особливими освітніми потребами - діти сліпі та із зниженим зором, глухі та із зниженим слухом, з тяжкими порушеннями мовлення, із затримкою психічного розвитку, з порушеннями опорно-рухового апарату, розумовою відсталістю, діти із складними вадами розвитку (у тому числі діти з розладами аутичного спектру).

Головна мета створення інклюзивних груп та класів – задоволення соціальних та освітніх потреб, організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю.

2. Висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини від інклюзивно-ресурсного центру надається дитині з особливими потребами після консультації тільки у присутності батьків, в якому вказана рекомендована форма навчання та розвитку на основі потреб дитини.

3. Співбесіда в освітньому закладі.

Директору освітнього закладу подається і обов'язково реєструється Заява на зарахування дитини і висновок ІРЦ (ПМПК), обов'язковий на даний час документ, підтверджуючий потреби дитини. Уточнюється термін часу для узгодження дій з управлінням освіти для відкриття інклюзивної групи та зарахування дитини до освітнього закладу, можливість створених умов для перебування дитини, безпечного навчального середовища, забезпеченість спеціалістами тощо.

4. Перелік документів при влаштуванні дитини з особливими потребами у заклади освіти:

- заява батьків або осіб, які їх замінюють;
- медична довідка з висновком лікаря, що дитина може відвідувати освітній заклад;
- свідоцтво про народження;
- висновок ІРЦ (ПМПК);
- якщо дитина-інвалід - відповідні підтверджуючі документи або копії посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу, відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам»;
- копія індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда.

5. При зарахуванні до освітнього закладу складається індивідуальна програма розвитку дитини. На основі висновку і рекомендацій ІРЦ (ПМПК) її розробляє група фахівців освітнього закладу з обов'язковим залученням батьків.

6. Для забезпечення особистісно-орієнтованого підходу та організації корекційної роботи в інклюзивній групі штатним розписом в заклад передбачається: 1 ставка асистента вихователя на 1 інклюзивну групу; 1 ставка асистента вчителя на інклюзивний клас. За письмовою заявою батьків, або осіб, що їх замінюють, адміністрація освітнього закладу надає дозвіл доступу до освітнього процесу асистента дитини з особливими потребами на громадських (волонтерських) засадах або за рахунок коштів громадських організацій та інших джерел не заборонених законодавством.